

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
คำสำคัญ	คุ้มครองผู้บริโภค / เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ชื่อนักศึกษา	อุมพร พงศ์โสภิตานันท์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.กัลยา ตันศิริ รองศาสตราจารย์ สุวิทย์ นิ่มน้อย
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2555

บทคัดย่อ

ประชากรในประเทศไทยมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาเป็นเวลานานนับจากอดีตสืบเนื่องมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มักใช้ดื่มเพื่อเฉลิมฉลองในงานพิธีมงคลหรือพิธีอวมงคลต่างๆ หรือความเชื่อที่ว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถช่วยคลายความเครียดหรือรักษาโรคได้ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ได้ปฏิบัติสืบเนื่องกันมาจนถึงปัจจุบัน จึงเป็นผลให้อัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชากรไทยมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นทุกๆ ปี โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนและประชากรเพศหญิง ทำให้ปัจจุบันประเทศไทยมีอัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงเป็นอันดับที่ 5 ของโลก และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มสูงขึ้นอีก โดยดูจากอัตราการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เพิ่มสูงขึ้นทุกปีเช่นกัน ทั้งๆ ที่ผลกระทบที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีมากมายหลายประการ ทั้งต่อสุขภาพของผู้ดื่มเองที่ทำให้เกิดโรคต่างๆ ผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่รัฐจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาผู้ป่วยและได้รับผลกระทบจากการบริโภค และต่อวัฒนธรรมที่ดีงามของประเทศไทย จึงเห็นได้ว่าหากปล่อยให้ประชาชนหรือเยาวชนที่จะเป็นอนาคตของประเทศ มีอิสระที่จะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยไม่มี การให้ความคุ้มครองหรือควบคุม ย่อมก่อให้เกิดปัญหาและความเสียหายอย่างมาก ประเทศย่อมไม่สามารถพัฒนาหรือเจริญก้าวหน้าได้ทัดเทียมประเทศอื่น อันสืบเนื่องจากปัญหาการติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชากร ดังนั้น ในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงจำเป็นที่จะต้องมีหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการควบคุม ตลอดจนการหามาตรการที่เป็นธรรมในการให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เหมาะสม และมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนการควบคุมการประกอบธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่มาก แต่ในความเป็นจริงกลับพบว่า ได้เกิดปัญหาในการใช้มาตรการดังกล่าวหลายประการด้วยกัน กล่าวคือ กฎหมายที่ใช้ในการคุ้มครองและควบคุมผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังขาดความชัดเจน ผู้ใช้และผู้ถูกบังคับใช้เกิดความสับสนจนนำไปสู่การไม่เห็นความสำคัญต่อมาตรการต่างๆ โดยยังพบปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเขตพื้นที่การจำหน่ายและสถานที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัญหาเกี่ยวกับวันและเวลาที่อนุญาตให้ผู้ประกอบการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัญหาเกี่ยวกับบทกำหนดโทษและค่าปรับ และปัญหาเกี่ยวกับการที่ยังไม่มีการกำหนดให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์จัดเป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งปัญหาเหล่านี้แสดงให้เห็นว่ามาตรการดังกล่าวขาดประสิทธิภาพในการคุ้มครองและบังคับใช้ ไม่สามารถควบคุมอัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างแท้จริง

ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอันจะมีผลให้มาตรการในการคุ้มครองผู้บริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีประสิทธิภาพและสามารถควบคุมอัตราการบริโภคได้ จึงจะต้องมีการแก้ไข บทบัญญัติของกฎหมายบางประการ เพื่อให้สอดคล้องกับการให้ความคุ้มครองและควบคุมแก่ผู้บริโภค และผู้ประกอบการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กล่าวคือ จะต้องมีการดำเนินการแก้ไขและเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายให้เหมาะสม ทั้งในเรื่องของการกำหนดเขตพื้นที่จำหน่ายและบริโภคให้สอดคล้องกัน การกำหนดอายุของผู้ซื้อไว้ที่อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ การกำหนดวันและเวลาที่อนุญาตให้จำหน่ายได้อย่างเหมาะสม การกำหนดบทลงโทษที่รุนแรงเพิ่มขึ้นของผู้ที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย และการกำหนดให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์จัดเป็นสินค้าที่ไม่ปลอดภัย ทั้งนี้เพื่อให้ มาตรการต่างๆ เหล่านี้มีประสิทธิภาพและเหมาะสม สามารถที่จะให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างแท้จริงในสถานการณ์ปัจจุบัน

Thesis Title	Legal Measures Concerning on Liquor Consumer Protection Right
Keywords	Consumer Protection Right / Liquor
Student	Umaporn Phongsophitanan
Thesis Advisor	Associate Professor Dr.Kalaya Tansiri Associate Professor Suwit Nimnoi
Level of Study	Master of Laws
Faculty	Graduate School, Sripatum University, Chonburi Campus
Year	2012

ABSTRACT

The Thai population has been drinking alcohol for such a long time from the past. Alcohol is used in celebration or festival including auspice or misfortune ceremony saved for the belief that alcohol may be used for its tonic or curing property. These behaviors have resulted in increasingly high consumption rate of Thai population including among those youth and female group. In particular, Thailand is currently ranked as the 5th highest alcohol consumption rate in the world tending to increase more through the sales amount which has also increased every year regardless of the awareness that alcohol consumption can lead not only to various health problems of drinkers but also to negative consequences to socio-economic condition requiring the state to have burden on treatment cost for patients and other persons affected by such consumption. It can be seen that if people or youth are allowed to freely consume alcohol without any intervention or protection, serious problems and damages can be anticipated and at the end, the country will not be able to develop as its population are addicted to alcohol. It is therefore necessary to put in place certain measures to deal with traders in alcohol industry and to seek for fair legal measures to provide appropriate and clearer alcohol consumer protection.

Findings from the study indicate that Thailand has enacted various pieces of legislation and regulations relating to alcohol consumer protection and control of alcohol industry. But in practice, however, there are many problems in respect of the enforcement of those legal measures including ambiguity of the laws aimed to protect consumer and control alcohol consumption, uncertainty among law enforcement entities and persons subject to such legislations resulting in negligence to such measures. More specifically, problems found relate to determination of distribution zone and consuming place, minimum age of buyer, date and time allowed for trader to sell alcohol, penalty and fine, none of the provision categorizing alcohol as unsafe product. These problems reflect shortcomings of such measures in terms of protection and enforcement efficiency and yet failure to practically control alcohol consumption.

Therefore, in order to solve those problems with an aim to strengthen measures for efficiently protecting alcohol consumer and controlling consumption rate, there is a need to amend certain statutory provisions, that is, by amending such relating to distribution and consuming zone, age limit to be not lower than 18 years old, determination of appropriate date and time for distribution, increase of severity of punishment against violator and categorize alcohol as unsafe product. These are intended to establish efficient and proper measures for alcohol consumer protection under current situation.